

Entomoloji dünyasından büyük bir kayıp

Doç. Dr. Ayla KALKANDELEN

(14 Mart 1939 - 28 Nisan 2002)

Yasemin ÖZDEMİR*

Yeri doldurulamayacak, hepimizin çok sevdiği bilim dünyasına önemli katkıları olmuş değerli bilim adamı olan Doç. Dr. Ayla KALKANDELEN'i kaybetmenin acısı içindeyiz. Tüm meslek camiasının başı sağolsun.

Değerli büyüğüm, şefim, sevgili arkadaşım, ve dostum seni unutmamız mümkün değil. Her zaman sevgi ve saygı ile anacağımız değerli insan nur içinde yat.

Çalışkanlığı ve prensipleri ile bizlere örnek olan Doç. Dr. Ayla KALKANDELEN 14 Mart 1939 yılında Gaziantep ilinde doğmuştur. İlk, Orta ve Lise öğrenimini aynı ilde tamamlamıştır.

1962 yılında Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bağ ve Bahçe Bitkileri Yetiştirme ve Islahı Bölümü'nden mezun olduktan sonra aynı yıl Ankara Zirai Mücadele Araştırma Enstitüsü'nde göreve başlamıştır. 1964 yılında Georgetown Lisan Okulu'na devam ettikten sonra AID bursu ile 1965-1966 yıllarında Clemson University, Clemson S.C. USA'da akademik öğrenim sonunda Master Degree almıştır. Bu arada Temmuz 1966'da 3 hafta Columbus University, Columbus, Ohio'da Dr. D.M. DeLong'dan ve Ocak-Şubat 1967'de National Museum of Natural History, Washington, D.C.'de Dr. J. Kramer'den Cicadellidae (Homoptera) taksonomisi

* Zirai Mücadele Merkez Araştırma Enstitüsü, PK 49 06172 Yenimahalle, Ankara
e-mail: yasemin_ozdemir@ankara.tagem.gov.tr

üzerinde eğitim almıştır. Doktora ünvanını Kasım 1971'de Ankara Üniversitesi Ziraat Fakültesi Bitki Koruma Bölümü'nde "Orta Anadolu'da Homoptera: Cicadellidae Familyası Türlerinin Taksonomisi Üzerinde Araştırmalar" isimli tezi ile alan Kalkandelen, Ekim 1995'de ise Doçentlik kariyerini almıştır. 1986-1990 yıllarında Bitki Koruma Bülteni Yayın Yönetim Kurulu ve Redaksiyon Heyeti Başkanlığı görevini yürütmüştür. 1996 yılında "The American Biographical Institute" tarafından "International Who's Who of Contemporary Achievement" ödülüne layık görülmüştür. 1997 yılında emekli olmuştur.

Homoptera Auchenorrhyncha alttakımına bağlı familyalar üzerinde uzun yıllar çalışarak dünya literatürüne giren Kalkandelen'in isimlendirdiği dünya için yeni birçok tür mevcuttur.

Kendi Tanımladığı Dünya İçin Yeni Türler

Cicadellidae (Homoptera)

1. ***Diplocolenus (Verdanus) bekiri*** Kalkandelen, 1972
2. ***Mocuellus dlabolai*** Kalkandelen, 1972
3. ***Mocuellus foxi*** Kalkandelen, 1972
4. ***Mocuellus zelihae*** Kalkandelen, 1972
5. ***Paluda vitripennis lalahani*** Kalkandelen, 1972
6. ***Zyginidia (Zyginidia) artvinicus*** Kalkandelen, 1985
7. ***Zyginidia (Zyginidia) karadenizicus*** Kalkandelen, 1985
8. ***Zyginidia (Zyginidia) bafranicus*** Kalkandelen, 1985
9. ***Zyginidia (Zyginidia) emrea*** Kalkandelen, 1985

Delphacidae (Homoptera)

10. ***Eurybregma dlabolai*** Kalkandelen, 1980

Kendi Adını Taşıyan Dünya İçin Yeni Türler

Kendi adı da Çekoslovak taksonomist Dr. J. Dlabola tarafından dört, Alman taksonomist Dr. H. Hoch tarafından bir böceğe verilmiştir.

Derbidae (Homoptera)

1. ***Malenia aylae*** Dlabola, 1983

Issidae (Homoptera)

2. ***Tshurtshurnella kalkandelenica*** Dlabola, 1982
3. ***Quadrystylum aylae*** Dlabola, 1985

Cicadellidae (Homoptera)

4. ***Anoplotettix kalkandeleni*** Dlabola, 1971

Cixiidae (Homoptera)

5. ***Hyalesthes aylanus*** Hoch, 1985

Yayınları

- Tuatay, N., S. Gül, A. Demirtola, A. Kalkandelen & N. Çağatay, 1967. Nebat Koruma Müzesi Böcek Kataloğu (1961-1966). Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Gn. Md. Yayınları, Mesleki Kitaplar Serisi, Ayıldız Matbaası A.Ş., Ankara, 66 s.
- Kalkandelen, A., 1968. R.C Fox Distribution Of Phony Peach Vectors In South Carolina. **Journ. Eco. Ent.**, **61** (1): 65-67.
- Kalkandelen, A., 1972. Orta Anadolu Cicadellidae : Euscelinae Faunasından Dört Yeni Tür ve Bir Alttür. Four New Species And A Subspecies Of Cicadellidae: Euscelinae From Central Anatolia. **İst. Univ. Fen Fak. Mec. Seri B**, **37** (3-4): 153-163.
- Tuatay, N., A. Kalkandelen & N. Çağatay) Aysev, 1972. Nebat Koruma Müzesi Böcek Kataloğu (1961-1971). Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Gn. Md. Yayınları. Yenigün Matbaası, Ankara.
- Kalkandelen, A., 1974. Orta Anadolu'da Homoptera: Cicadellidae Familyası Türlerinin Taksonomileri Üzerinde Araştırmalar. Zirai Mücadele ve Zirai Karantina Gn. Md., Araştırma Eserleri Serisi, Güven Matbaası, Ankara. 221 s.
- Kalkandelen, A., 1974. Study On The Fauna Of Cicadellidae: Euscelinae From Central Anatolia. **İst. Univ. Fen Fak Mec. Seri B**, **39** (1-2) : 17-33.
- Kalkandelen, A., 1980. Contribution to the families Delphacidae and Cicadellidae (Homoptera) from Turkey. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **4** (3): 147-154.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1980. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. I Family Cixiidae Spinola. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **4** (1): 15-27.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1980. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. II. Family Delphacidae Leach. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **4** (2): 103-117.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1980. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. III. Families Meenoplidae, Derbidae, Achilidae, Dictyopharidae And Tettigometridae. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **4** (3): 161-176.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1981. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. IV. Family Issidae Spinola. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **5** (1): 5-21.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1981. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey.V. Families Flatidae, Ricanidae and Cicadidae. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **5** (2): 67-82.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1981. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. VI. Families Cercopidae and Membracidae. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **5** (3): 133-149.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1981. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. VII. Family Cicadellidae: Ulopi. Nae, Megopthalminae, Ledrinae, Macropsinae and Agallinae. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **5** (4): 215-230.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1982. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. VIII. Family Cicadellidae: Idiocerinae. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **6** (1): 15-28.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1982. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. IX. Family Cicadellidae: Jassinae, Penthiminae, Dorycephalinae, Hecalinae and Aphrodinae. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **6** (3): 147-159.

- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1983. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. X. Family Cicadellidae: Xestocephalinae, Stegelytrinae and Cicadellinae. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **7** (1): 23-28.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1983. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XI. Family Cicadellidae: Typhlocybinae: Alebrini and Dikraneurini. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **7** (2): 107-115.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1983. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XII. Family Cicadellidae: Typhlocybinae: Emposcini. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **7** (3): 153-165.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1984. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XIII. Family Cicadellidae: Typhlocybinae: Typhlocybini (Part I). **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **8** (1): 33-44.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1984. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XIV. Family Cicadellidae: Typhlocybinae: Typhlocybini (Part II). **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **8** (2): 87-97.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1984. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XV. Family Cicadellidae: Typhlocybinae: Erythroneurini (Part I). **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **8** (3): 159-168.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1984. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XVI. Family Cicadellidae: Typhlocybinae: Erythroneurini (Part II). **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **8** (4): 201-210.
- Kalkandelen, A., 1985. Four new species of Genus Zyginiida (Zyginiida) Haupt.(Homoptera: Cicadellidae) and with notes on the taxonomy and distributions of the species of this Genus in Turkey. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **9** (1): 13-25.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1985. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XVII. Family Cicadellidae: Deltocephalidae: Grypotini, Goniagnathini and Opsiini. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **9** (2): 79-90.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1985. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XVIII. Family Cicadellidae: Deltocephalinae : Macrostelini. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **9** (3): 147-161.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1985. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XIX. Family Cicadellidae: Deltocephalinae: Deltocephalini, Scaphytopiini And Doraturini. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **9** (4): 207-215.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1986. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XX. Family Cicadellidae: Deltocephalinae: Fieberiellini, Stirellini And Tetartostyliini. **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **10** (1): 25-32.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1986. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XXI. Family Cicadellidae: Deltocephalinae: Athysanini (Part I). **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **10** (3): 131-139.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1986. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XXII. Family Cicadellidae: Deltocephalinae: Athysanini (Part II.). **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **10** (4): 203-211.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1987. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XXIII. Family Cicadellidae: Deltocephalinae: Athysanini (Part III.). **Türk. Bit. Kor. Derg.**, **11** (1): 29-40.

- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1987. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XXIV. Family Cicadellidae: Deltocephalinae: Athysanini (Part IV.). **Türk entomol. derg.**, **11** (2): 97-109.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1987. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XXV. Family Cicadellidae: Deltocephalinae: Paralimnini (Part I.). **Türk entomol. derg.**, **11** (3): 151-162.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1987. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XXVI. Family Cicadellidae: Deltocephalinae: Paralimnini (Part II.). **Türk entomol. derg.**, **11** (4): 195-202.
- Lodos, N. & A. Kalkandelen, 1988. Preliminary list of Auchenorrhyncha with notes on distribution and importance of species in Turkey. XXVII. Addenda and Corrigenda. **Türk entomol. derg.**, **12** (1): 11-22.
- Kalkandelen, A., 1988. Türkiye Cixiidae (Homoptera) türleri üzerinde taksonomik çalışmalar, I. Familyanın morfolojik özellikleri ve cins teşhis anahtarı. **Bitki Koruma Bülteni**, **27** (3-4): 119-146.
- Kalkandelen, A., 1989. Türkiye Cixiidae (Homoptera) türleri üzerinde taksonomik çalışmalar, I. Familyanın morfolojik özellikleri ve cins teşhis anahtarı. II. Cixini: **Cixius** ve **Tachycixius**. **Bitki Koruma Bülteni**, **28** (3-4): 113-140.
- Kalkandelen, A., 1990. Türkiye Cixiidae (Homoptera) türleri üzerinde taksonomik çalışmalar, I. Familyanın morfolojik özellikleri ve cins teşhis anahtarı. III. Cixini: Myndus, **Hemitropis** ve **Bitropis**. **Bitki Koruma Bülteni**, **29** (1-2): 1-17.
- Çalı, S., Y. Özdemir & A. Kalkandelen, 1990. Ankara'da domateslerde görülen Stolbur hastalığı üzerinde araştırmalar. **Bitki Koruma Bülteni**, **29** (1-2): 81-104.
- Kalkandelen, A. 1992. Türkiye Cixiidae Türleri Üzerinde Taksonomik Çalışmalar. Zirai Mücadele Araştırma Yılığ, No: 22 -23 (1987 -1988) : 97 -100.
- Kalkandelen, A., 1992. Türkiye Cixiidae (Homoptera) türleri üzerinde taksonomik çalışmalar, I. Familyanın morfolojik özellikleri ve cins teşhis anahtarı. IV. Pentastirini **Pseudoliarus** ve **Eumecurus**. **Bitki Koruma Bülteni**, **29** (3-4): 117-132.
- Kalkandelen, A., 1993. Türkiye Cixiidae (Homoptera) türleri üzerinde taksonomik çalışmalar, I. Familyanın morfolojik özellikleri ve cins teşhis anahtarı. V. Pentastirini: **Pseudoliarus** ve **Setapius**. **Bitki Koruma Bülteni**, **30** (1-4).
- Kalkandelen, A., 1994. Türkiye Cixiidae (Homoptera) türleri üzerinde taksonomik çalışmalar. VI. Pentastirini: Pentastira Kirshbaum. **Bitki Koruma Bülteni**, **33** (1-4).
- Kalkandelen, A., 1994. Türkiye Cixiidae (Homoptera) türleri üzerinde taksonomik çalışmalar. VII. Pentastirini: **Reptalus** Emelyanov. **Bitki Koruma Bülteni**, **34** (1-2).
- Kalkandelen, A., 2002. Türkiye Cixiidae (Homoptera) türleri üzerinde taksonomik çalışmalar. VIII. Pentastirini: **Hyalesthes**. **Bitki Koruma Bülteni** (Basımda).